

Sygn. akt XXVII Ca 1406/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia Miłosz Konieczny (del.)**

Protokolant: sekr. sąd. Anna Arczewska

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2020 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w W.**

przeciwko (...) **Aktiengesellschaft w K. (N.)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 18 grudnia 2018 roku, sygn. akt II C 4762/18

1. oddała apelację;
2. zasądza od (...) Aktiengesellschaft w K. (N.) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 1406/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 września 2020 roku

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Dochodzone w przedmiotowej sprawie roszczenie oparte zostało na art. 5 ust. 1 lit. c) w zw. z art. 7 ust. 1 lit. c) Rozporządzenia (WE) Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) Nr 295/91. Pierwszy z przywołanych przepisów stanowi, iż w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy, mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z przywołanym wyżej art. 7 Rozporządzenia, który określa wysokość zryczałtowanego odszkodowania.

Uprawnienie do żądania odszkodowania zostało rozciągnięte na pasażerów lotów opóźnionych, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą do najmniej trzy godziny, czyli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu (wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19.11.2009 r., w połączonych sprawach C-402/07 i C-432/07).

Jednocześnie, art. 5 ust. 3 Rozporządzenia, na który w swojej argumentacji powoływał się pozwany, stanowi: „Obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.”

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kluczowa była ocena, czy w sprawie miały miejsce „nadzwyczajne okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków”, a które w świetle art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) Nr 295/91, zwalniały przewoźnika od wypłaty rekompensaty w przypadku odwołania lotu.

W świetle powyższego oraz mając na uwadze, iż okoliczność opóźnienia lotu pozostawała pomiędzy stronami poza sporem, to na pozwanym (jeśli chciałby się uwolnić od odpowiedzialności w oparciu o przywołany przepis) spoczywał ciężar wykazania, że nie był w stanie zapobiec (szczególnie tak znacznemu) opóźnieniu oraz, że faktycznie należyta organizacja lotów uniemożliwiała przeciwdziałanie temuż opóźnieniu.

Tymczasem, analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego uzasadnia, zdaniem Sądu Okręgowego, stwierdzenie, iż obowiązkowi temu on nie podołał i to nawet nie ze względu na kwestię wykazania występowania złych warunków atmosferycznych na lotnisku w M., mając na uwadze, że sama ta okoliczność miała doprowadzić do opóźnienia wynoszącego 50 minut, a zatem daleko mniej niż 3 godziny.

Skarżący powoływał się ponadto na opóźnienie (wynoszące 43 minuty) wcześniejszego lotu rotacyjnego (na trasie M. - M.) obsługiwanego przez ten sam samolot, który miał przewieźć poprzednika prawnego powoda na trasie M. – M.. Tymczasem to wszak na pozwanym spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności w organizacji sieci przewozów lotniczych w sytuacji, w której (jak w niniejszej sprawie) jeden samolot musi obsłużyć szereg połączeń, choćby poprzez zapewnienie (dysponowanie) samolotem zapasowym.

„Zakłócenie” w przelocie wywołane choćby (wprowadzonymi przez służby kontroli ruchu lotniczego) ograniczeniami związanymi z przepływem ruchu lotniczego na skutek zwiększonego ruchu (zapotrzebowania), czy też niekorzystnymi warunkami pogodowymi (przy czym – w przypadku przelotu na trasie M. – M. – absolutnie nie zostało to wykazane) jednego z samolotu latającego w systemie rotacyjnym i jego wpływ na pozostałe loty wpisuje się w ramy normalnego funkcjonowania przewoźnika lotniczego.

Skoro przewoźnik zdecydował się na taką organizację, iż samolot przewożący pasażerów do danego miejsca, następnie wracając zabiera kolejnych pasażerów, musiał zakładać, że kłopoty jednego z odbywających się rotacyjnie lotów będą miały swoje automatyczne przełożenie na kolejne. Takie zdarzenie pozostaje w ramach normalnego funkcjonowania przewoźnika, który jako profesjonalista winien zabezpieczyć się przed tego typu sytuacjami, wprowadzając odpowiednie rozwiązania (poprzez np. posiadanie w dyspozycji rezerwowych / zastępczych maszyn), jeśli zaś tego nie uczynił, winien ponosić odpowiedzialność względem pasażerów. Przyczyny opóźnienia, czy w ogóle odwołania rejsu w tego typu sytuacjach trzeba upatrywać w sposobie organizacji i funkcjonowaniu samego przewoźnika, a nie w samej awarii samolotu.

Jednocześnie, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zważywszy, że w momencie wylądowania na lotnisku (przesiadkowym) w M. opóźnienie (w stosunku do planu) wynosiło 1 godz. 25 min. (a więc nie przekraczało trzech godzin grożących restrykcjami w postaci konieczności wypłaty odszkodowania), zaś ostatecznie na lotnisko docelowe

(W. O.) pasażer dotarł z opóźnieniem wynoszącym 5 godz. 15 min., nie można uznać, że pozwany wykazał, iż podjął wszelkie racjonalne środki w celu zapobieżenia tak poważnego opóźnienia lotu, ciężar czego, zgodnie z art. 5 ust. 3 w/w rozporządzenia oraz art. 6 k.c. spoczywał właśnie na nim. W szczególności chodzi tutaj o zaproponowanie alternatywnego połączenia, tak aby skala opóźnienia nie przekroczyła 3 godzin, mając na uwadze, że chodzi o jedno z największych europejskich lotnisk oraz przelot na (jak się wydaje) w miarę uczęszczanej trasie M. – W. O..

Pomimo niewątpliwej świadomości pozwanego jakie okoliczności winien on wykazać w celu uwolnienie się od odpowiedzialności, w tym kierunku w istocie zaniechał on inicjatywy dowodowej, próbując cały problem sprowadzić do tego, że warunki atmosferyczne na lotnisku w M. uniemożliwiały planowy wylot.

Jednocześnie nie można się zgodzić, że w sprawie poza sporem pozostawało, iż loty, które ostatecznie pasażer odbył nastąpiły w możliwie najwcześniejszym terminie. Ponadto, to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania, iż po początkowo nieznacznym opóźnieniu powstałym w trakcie łączonego (przesiadkowego) lotu, przedsięwziął on wszelkie racjonalne środki, aby nie dopuścić do tego, żeby „urośło” ono do ponad trzy godziny (z przedstawionych dokumentów nie wynika nawet, aby w tym przedmiocie podejmowano jakiegokolwiek próby) oraz, że nie było możliwości zastąpienia danego samolotu innym.

Reasumując – zważywszy na całość przeprowadzonych rozważań - Sąd Okręgowy uznał, że apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie, w związku z czym należało ją oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu (, na które złożyły się: wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika powoda – 450 zł) przed Sądem II instancji rozstrzygnięto na mocy art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik procesu oraz § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 z późn. zm.).